

29^e zondag door het jaar 15-16 oktober 2022

— decanaat Poperinge

Aperitief: Blowin' in the wind – Katie Melua (orig.: Bob Dylan)

<https://www.youtube.com/watch?v=5AKiQzxWgLA>

How many roads must a man walk down
Before you can call him a man?
How many seas must a white dove sail
Before she sleeps in the sand?
Yes, and how many times must the cannon balls fly
Before they're forever banned?
The answer, my friend, is blowin' in the wind
The answer is blowin' in the wind

Yes, and how many times must a man look up
Before he can see the sky?
Yes, and how many ears must one man have
Before he can hear people cry?
Yes, and how many deaths will it take 'till he knows
That too many people have died?
The answer, my friend, is blowin' in the wind
The answer is blowin' in the wind

Yes, and how many years can a mountain exist
Before it's washed to the sea?
Yes, and how many years can some people exist
Before they're allowed to be free?
Yes, and how many times can a man turn his head
And pretend that he just doesn't see?
The answer, my friend, is blowin' in the wind
The answer is blowin' in the wind

Weet je of vriendschap...

Weet je of vriendschap nog echt kan bestaan,
want iedereen heeft het zo druk?
Weet je wat soms door een mens wordt doorstaan,
als prijs voor een beetje geluk?
Vraag niet hoelang soms een hart nog kan slaan,
al is het ook helemaal stuk.

Refr.: Het antwoord, mijn vriend, is hoorbaar in de wind.
Het antwoord is hoorbaar in de wind.

Weet je hoe dikwijls men d' ogen soms sluit,
voordat men het onrecht herkent?
Hoe dikwijls buit men de armoede uit,
terwijl men de rijke verwent?
Hoe dikwijls moet nog de Kerstklok geluid,
voordat men de vrede hier kent?

Refr.: Het antwoord, mijn vriend, is hoorbaar in de wind.
Het antwoord is hoorbaar in de wind.

Weet je dat echte ellende bestaat
of ken je alleen maar het woord?
**Weet je of bidden en smeken nog baat,
en of je wel ooit wordt verhoord?**
Weet je hoe eeuwig een man heeft gehaat,
voordat hij zijn broeder vermoordt?

Refr.: Het antwoord, mijn vriend, is hoorbaar in de wind.
Het antwoord is hoorbaar in de wind.

Het lied 'Blowin' in the wind' van Bob Dylan hoeft niet veel introductie. Daterend uit 1962 werd het hét protestlied uit de jaren '60 en het lijflied van een hele generatie die droomde van een betere wereld, én het haalbaar zag. Honderden artiesten coverden het, zoals ook Katie Melua die het met haar heldere maar broze stem een warm cachet gaf.

Ik weet niet wie het een eigen Nederlandse vertaling gaf, maar ze is me bijgebleven van de collegemissen in Oostende de woensdagmorgen waar alle leerlingen toen massaal aanwezig waren. Het zinnenetje *Weet je of bidden en smeken nog baat, en of je wel ooit wordt verhoord?* past in het thema van de viering, vandaar de keuze. Mooi aan het lied vind ik de verbinding tussen meditatie en engagement, een zeldzaamheid in veel kerkliederen...

Intredelied: Heer, laat mij voor uw altaar komen (ZJ 522)

<https://www.youtube.com/watch?v=3MCFpzxGPao>

**Refr.: Heer, laat mij voor Uw altaar komen.
Gij die mijn blijdschap zijt vanaf mijn jeugd.**

Heer, laat mij voor Uw altaar komen.
Gij die mijn blijdschap zijt vanaf mijn jeugd
Heer, reken mij onder Uw vromen,
onder Uw hoede is mijn ziel verheugd.   **refr.**

Zend mij Uw licht, het zal me tonen
de witte heuvel waar Uw tempel staat
Ik wil er binnengaan, er wonen
en voor Uw altaar staan, voor Uw gelaat.   **refr.**

Ik zal U lof zingen op snaren
en bijna droevig zijn bij dit geruis
en denken aan mijn kinderjaren
toen ik verheugd was in mijn vaders huis.   **refr.**

Welkom

Bidden en nog eens bidden.
Volhouden, aanhoudend vragen,
niet opgeven, geduld oefenen.
Een tegendraadse houding in een samenleving als de onze,
waarin alles onmiddellijk leverbaar moet zijn.
De lezingen vertellen ons over een levenshouding,
die misschien wel broodnodig is voor ons leven
en in onze tijd wellicht als verzachtende balsem kan werken.
Heer, Gij geeft ons een duidelijke Boodschap.
Wij horen ze niet altijd, wij luisteren onvoldoende.
Daarom vragen wij om vergeving aan U en aan elkaar.

Gebed om ontferming

Als je mij vraagt of ik in jou geloof, God,
weet ik eigenlijk soms niet wat ik moet antwoorden.
Geloof en ongeloof liggen in mijn leven
immers vaak heel dicht bij elkaar.
Er zijn momenten dat ik tot U bid
en dat ik heel graag bij U ben.

Maar er zijn ook momenten dat ik leef
alsof U niet bestaat. Vergeef me, Heer.

Maak mijn geloof in U alsjeblief sterker en standvastiger.

Heer, ontferm U over ons...

Eer aan God

Eer aan God in de hoge,
en vrede op aarde
aan de mensen die Hij liefheeft.

Wij loven U,
wij prijzen en aanbidden U.
Wij verheerlijken U en zeggen U dank
voor uw grote heerlijkheid.

Heer God, hemelse Koning,
God, barmhartige Vader;
Heer, eniggeboren Zoon,
Jezus Christus.

Heer God, Lam Gods,
Zoon van de Vader;
Gij die wegneemt de zonden der wereld,
ontferm U over ons.

Gij die wegneemt de zonden der wereld,
aanvaard ons gebed;
Gij die zit aan de rechterhand van de Vader,
ontferm U over ons.

Want Gij alleen zijt de Heilige,
Gij alleen de Heer.
Gij alleen de Allerhoogste: Jezus Christus,
met de Heilige Geest in de heerlijkheid
van God de Vader. Amen.

Openingsgebed:

God onze Vader, U bent de bron van alle leven.
Uit U ontspringt het bestaan van elk van ons.
Wij danken U dat wij mogen leven in deze wereld.
Een wereld die weliswaar nog niet voltooid is,
maar die onvermoede kansen biedt
om geluk en vreugde te vinden.
Geef ons ogen die zien waar er nog
tekorten zijn, dichtbij en veraf,
en geef ons vooral de moed
om iets te veranderen. Amen.

Eerste lezing: Uit het boek Exodus (Ex. 17, 8-13)

*Na hun vlucht uit Egypte zwerft het volk jarenlang door de woestijn.
Ze lijden honger en dorst. Het leidt vaak tot ruzie met Mozes.
De schrijver van het boek Exodus wil twee zaken aantonen.
Vooreerst de trouw van God die in alle problemen een oplossing laat ontdekken.
En ten tweede de voortdurende twijfel van het volk
dat zich altijd weer door God in de steek gelaten voelt.
In wat nu volgt worden ze aangevallen door een vijandig leger.*

8   In die dagen rukte Amalek op om Israël in Refidim aan te vallen.
9   Toen zei Mozes tegen Jozua:
      ' Kies manschappen uit en trek morgen ten strijde tegen Amalek.
      Zelf ga ik met de staf van God in mijn hand op de top van de heuvel staan.'
10   Jozua deed wat Mozes hem had opgedragen.
      Hij bond de strijd aan met Amalek,
      terwijl Mozes, Aäron en Chur de top van de heuvel bestegen.
11   En zolang Mozes zijn armen opgeheven hield,
      waren de Israëlieten aan de winnende hand.
      Maar liet hij zijn armen zakken, dan won Amalek.

12 Ten slotte werden Mozes' armen moe.
Daarom haalden ze een steen waar hij op kon zitten.
Aäron en Chur ondersteunden zijn armen, elk aan een kant.
Zo bleven zijn armen hooggeheven, tot zonsondergang toe.
13 En Jozua versloeg Amalek en zijn leger met het zwaard.

Tussenzang: Ps. 121 (120) 1-2, 3-4, 5-6, 7-8

refrein: Mijn hulp zal komen van God de Heer,
die hemel en aarde gemaakt heeft.

Omhoog naar de bergen richt ik mijn ogen:
van waar kan ik hulp verwachten?

Mijn hulp zal komen van God de Heer,
die hemel en aarde gemaakt heeft.

Hij zorgt dat uw voet niet struikelt,
Hij slaapt niet, die waakt over u.

Hij sluimert niet en hij suft niet,
die over Israël waakt.

De Heer is het die u behoedt,
Hij staat als een wacht aan uw zijde.

Bij dag zal de zon u niet deren,
bij nacht doet de maan u geen kwaad.

De Heer bewaart u voor onheil,
uw leven houdt Hij in stand.

De Heer is bezorgd voor uw komen en gaan
op deze dage en altijd.

Tweede lezing: (2 Tim. 3, 14 - 4, 2)

Uit de tweede brief van de apostel Paulus aan Timotheüs

Dierbare,

14 Houd u aan de leer die u gelovig hebt aanvaard.
U weet wie u onderricht hebben.

15 Van kindsbeen af kent u de heilige geschriften
waaruit u de wijsheid kunt putten
die u brengt tot de redding,
door het geloof in Christus Jezus.

16 Elk Schriftwoord is door God geïnspireerd
en is dus bruikbaar voor het onderricht,
voor het weerleggen van dwalingen,
voor de verbetering van de zeden
en voor de opvoeding tot een rechtschapen leven,

17 zodat de mens van God berekend is voor zijn taak
en toegerust is voor elk goed werk.

1 Ik bezweer u ten overstaan van God en van Christus Jezus,
die levenden en doden zal oordelen,
ik bezweer u bij zijn verschijning en bij zijn koninkrijk:

2 verkondig het woord,
dring te pas en te onpas aan,

weerleg, berisp, bemoedig, met al het geduld dat het onderricht vereist.

Tussenzang: Wees niet bezorgd voor uw leven (ZJ 564)

<https://www.youtube.com/watch?v=szJOF93J71I>

Weest niet bezorgd voor uw leven,
uw God en Vader, die in de hemel is,
Hij weet wel wat ik nodig heb.

Vraagt en gij zult krijgen. Zoekt en gij zult vinden
Klopt en men zal u opendoen.

Vader , Gij weet wel wat ik nodig heb.

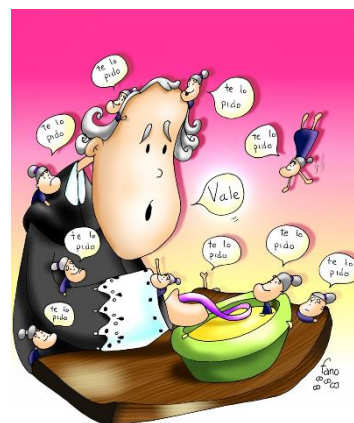
Er is toch niemand onder u, die aan zijn zoon een steen geeft,
als hij hem vraagt om brood?

Vader , Gij weet wel wat ik nodig heb.

Hoeveel te meer dan zal uw Vader, die in de hemel is,
't goede geven aan wie Hem daarom vragen.

Vader , Gij weet wel wat ik nodig heb.

Weest niet bezorgd voor uw leven,
uw God en Vader, die in de hemel is,
Hij weet wel wat ik nodig heb.

Evangelie: (Lc. 18, 1-8)

Uit het heilig evangelie van onze heer Jezus Christus volgens Lucas

- 1 Jezus vertelde zijn leerlingen een gelijkenis met de strekking dat ze moesten blijven bidden en de moed niet opgeven:
- 2 `In zekere stad was een rechter die God niet vreesde en zich aan geen mens iets gelegen liet liggen.
- 3 Een weduwe in diezelfde stad kwam telkens bij hem, met het verzoek: `Help mij aan mijn recht tegenover mijn tegenpartij."
- 4 Een tijd lang weigerde hij, maar later zei hij bij zichzelf: `Ik ben wel niet godvrezend en laat me aan geen mens iets gelegen liggen, maar omdat ze zo lastig is, zal ik deze weduwe aan haar recht helpen; anders komt ze me uiteindelijk een klap in mijn gezicht geven." '
- 6 De Heer zei: `Hoor wat die onrechtvaardige rechter zegt.
- 7 Zou God dan geen recht doen aan zijn uitverkorenen die dag en nacht tot Hem om hulp roepen en naar wie Hij welwillend luistert?
- 8 Ik verzeker jullie dat Hij hun spoedig recht zal doen. Maar als de Mensenzoon komt, zal Hij dan werkelijk dit geloof op aarde vinden?'

Overwegingen:

'Er was eens een oude pastoor. Ziek, vermoeid, invalide, hulpbehoevend, maar nog helder van geest. Hij had zijn werk over moeten dragen aan een ander. Hij was in zijn parochie gebleven en leefde nu op een flatje, vijf hoog. Vanuit zijn flatje kon hij over de hele parochie heen kijken. Het was crisis in de kerk. Hij wist hoe alles achteruit ging waar hij zijn leven voor had ingezet. Hij had graag nog iets voor de parochie gedaan. Maar hij kon het niet. Toch bleef hij opgewekt en vol vertrouwen. Want, zei hij, het belangrijkste wat ik voor de mensen kon doen, kan ik nog steeds, en doe ik ook nog elke dag: bidden. Elke avond schuifelde hij, voordat hij naar bed ging, naar het raam toe. Dan schoof hij het gordijn nog eenmaal opzij en liet hij zijn blik over alle huizen gaan. Hij dacht aan de lieve mensen die daar woonden: de weduwen, de alleenstaanden, de gezinnen waar de kinderen rustig lagen te slapen en de jonggehuwden die vol verrukking hun liefde voor elkaar uitten. Hij dacht ook aan de huizen waar een zieke was, waar iemand op sterven lag, waar mensen ruzie maakten of zwijgend langs elkaar heen leefden. De huizen waar mensen een kaarsje opgestoken hadden bij het Mariabeeld en de huizen waar huisgenoten heftige discussies voerden over de zin en onzin van kerk en geloof. Als hij dit alles door zich heen had laten gaan dan tilde hij met zijn laatste krachten zijn arm op en maakte voor het raam een groot kruisteken en sprak een zegenbede uit.

Dan sloot hij het gordijn en ging rustig slapen.'

Ik vind dat een mooi verhaal. Die priester doet nog schoon werk ook al kan hij niet zoveel meer. Voor de parochianen in het verhaal is het alvast een zegen dat iemand voor hen bidt. Soms vraag ik dat ook aan collega's en zusters in een gezegende leeftijd: wil je voor die, voor dit of dat bidden? Iets wat ze dankbaar doen. Ik heb zelfs de indruk dat ik hen daar een plezier mee doe. Voor hen is het een mooie manier om zin te geven aan hun oude dag en zich nuttig en gewaardeerd te voelen. Geef toe, we zijn allemaal graag zinvol bezig.

Mozes in de eerste lezing weet zich ook op die manier nuttig te maken. Wat zouden ze doen zonder hun biddende, bejaarde vader-leider? Tjolen door de woestijn kan hij niet meer, maar wel bidden, de handen omhoog ten hemel gericht, en ja als ook dat te zwaar wordt, schieten jongere handen te hulp. Een mooi beeld van steun, vertrouwen en het elkaar dragen.

Misschien vragen we dat te weinig aan elkaar, los van de leeftijd. "Wil je 'n keer bidden voor...?" Misschien beseffen mensen te weinig hoe ze op die manier toch wel een echte steun kunnen zijn. In de kerk van de abdij van West-Vleteren is het dak een soort schip, symbool voor de grote kerk die wij christenen vormen. Door hun gebed dragen de monniken het bootje dat de Kerk is. Men klopt nooit tevergeefs bij hen aan. Enkele oudere paters zie je praktisch de hele dag in de kerk zitten, in gebed verzonken. Op bidden staat geen tijd en leeftijd.

Dat is toch wel een troostende en steunende gedachte, dat iemand voor jou bidt. Ik geloof vast en zeker dat daar heel veel kracht en soelaas van uitgaat. Ook voor jezelf: door het bidden voor iemand of iets maak je je geloofsleven heel concreet, praktisch en zinvol. Ooit vertrouwde mij een psychiater toe dat men bij gelovigen minder depressie, minder schuld en schaamte vaststelt of toch dat het geloof middelen, tools, aanreikt om daarmee om te gaan en het te counteren. Men stelt ook meer zelfvertrouwen vast, meer levenstevredenheid en geluk. En blijkbaar hebben gelovigen minder angst voor de dood waardoor ze rustiger sterven.

Niets dan voordelen dus voor het geestelijk welbevinden. Nu, in ieder geval een hart onder de riem voor al wie soms twijfelt aan de zinvolheid van het gelovig bezigzijn of voor wie zich gelovig profileert (iets waar heden ten dage moed voor nodig is...). "Zal de Mensenzoon bij zijn terugkomst het geloof vinden?" Zolang iemand nog voor of tot iemand bidt, is er hoop.

Laten we er maar vertrouwen in hebben en hopelijk heb ik jullie wat kunnen overtuigen van de zinvolheid van het gebed... maar graag ook een oproep om met en voor elkaar te bidden.

Miguel Dehondt

Bidden is
lichamelijk en geestelijk gezond.
De rust.
De stilte in en rond je lichaam,
de stilte in je hart.
Ze maken plaats en scheppen ruimte
voor de onzichtbare wereld,
voor kosmische krachten.
De Geest
die alles beweegt
en wachtend reeds in je aanwezig is,
krijgt nieuwe kansen.
Je zult 'licht' ervaren
en in dat licht
alles heel anders zien.
Je zult herschapen worden.

(Phil Bosmans, uit: God, niet te geloven.)

Bidden

Het is niet eenvoudig
om in de drukte van ons bestaan
te komen tot echt gebed.
Het vraagt om de rust
waarin je thuis kunt komen
bij jezelf en bij God.
Het heeft een plek nodig
waar ruimte is voor ons woord,
maar ook voor Gods wederwoord.
Bidden is spreken met God,
maar ook naar Hem luisteren.
Waar wij verstillen,
daar komt Hij aan het woord.
Bidden is geen doekje voor het bloeden.
Het maakt het onmogelijke niet waar.
Wel is het een schreeuw om recht,
om liefde, om vrede, om geluk.

Het heeft te maken met mijn diepste zelf,
maar ook met het leven van de wereld.
Bidden sluit aan bij onze diepste dromen:
een leven in harmonie met elkaar;
en een wereld waar het goed leven is
voor iedereen, voor de kleinsten het meest.
Daarom is bidden nooit vrijblijvend.
Het vraagt ook om onze inzet.
Met mooie woorden alleen
schiets ons bidden geen wortel.
Onze woorden moeten gedáán worden:
in onze naaste omgeving,
maar ook wereldwijd.

(Wim Holterman osfs)

Woorden van geloof:

Ik geloof in God, mijn Schepper,
die man en vrouw gemaakt heeft naar zijn beeld;
die mij liefheeft als een vader
en voor mij zorgt als een moeder;
die mij troost en vergeeft
en die mij altijd de mogelijkheid geeft
opnieuw te beginnen.

Ik geloof in Jezus Christus,
die, door God gezonden, Mens is geworden,
om ons nabij te zijn;
die, helend en genezend,
ons de liefde heeft voorgeleefd.

Ik geloof in de Heilige Geest,
die bezielt en vreugde brengt,
die de mensen hoop geeft,
die de Bron is van mijn geloof.

Ik geloof dat de mensen elkaar nodig hebben
om samen God te dienen,
om de schepping voor iedereen leefbaar te maken
door samen te delen en in eenvoud te leven,
en zo te werken aan de komst van Gods Rijk. Amen.

Voorbeden:

Heer, onze God, wij willen geloven dat U er bent,
en het voor ons opneemt wanneer wij ons in de steek gelaten voelen.
Wij mogen bij U aankloppen wanneer wij geen uitweg meer zien.
Toch vinden wij het moeilijk helemaal op U te vertrouwen.
Soms worden wij ongeduldig
wanneer ons leven anders verloopt dan wij dachten.
Wij vragen U: geef ons meer geloof
en help ons trouw te blijven aan het gebed. Laat ons bidden...

Heer, onze God, al biddend willen wij het opnemen
voor allen die geen woorden vinden om te bidden.
Wij bidden voor hen die bidden als een tovermiddel beschouwen
en gaan wachten op uw antwoord...
Ook voor hen die stuk dreigen te lopen op hun ongeduld
omdat zij menen dat uw oren gesloten zijn.
Daarom vragen wij U: leer ons bidden. Laat ons bidden...

Heer, onze God, wij bidden voor deze geloofsgemeenschap,
waarin wij lief en leed met elkaar willen delen.
Dat wij ons niet schamen voor ons geloof,
maar opkomen voor menselijke waardigheid en eerlijkheid.
Dat wij geduld mogen opbrengen
om te werken aan rechtvaardigheid en vrede.
Dat wij niet moedeloos worden,
maar op uw kracht en liefde blijven vertrouwen. Laat ons bidden...

-----

ofwel:

Bidden wij voor alle christelijk Kerken,
waar ook ter wereld.
die hun de moed en het vertrouwen schenkt
om de strijd tegen onrecht en uitbuiting nooit op te geven.
Laten wij bidden...

Bidden wij voor de christenen.
Dat zij iedereen blijven bemoedigen en steunen
die zwakken in de maatschappij te hulp te komen.
Laten wij bidden...

Bidden wij voor alle christelijke Kerken.
Dat zij huizen van vrede mogen zijn.
Dat zij, in eigen kring, de mensenrechten eerbiedigen
en de Blijde Boodschap verkondigen in woord en daad
voor elke mens van goede wil.
Laten wij bidden...

Lied: Dan nog - Huub Oosterhuis

→ 0:36 – 1:36 <https://www.youtube.com/watch?v=gq1vpie-cxw>

Dan nog klamp ik mij vast aan jou
of je wil of niet
op ongenade of genade.
Ik zal red mij, red mij roepen
of zoiets als
heb mij lief.

Gebed over de gaven

God, Bron van leven,
U hebt ons de aarde toevertrouwd,
het leven met al zijn mogelijkheden.
In deze vruchten van aarde en wijnstok
danken wij U daarvoor.
Wil ze aanvaarden
als teken van onze bereidheid tot delen
en breng ons tot nieuw leven,
tot volle rijkdom in U. Amen.

Groot Dankgebed

God, wij danken U omdat U een God van liefde bent,
een God die oog en hart heeft voor ons, zoekende mensen.

Wij danken U
omdat U de naam van elke mens hebt geschreven
in de palm van uw hand.
Wij danken U omdat U herkenbaar bent in elke goede mens,
in ogen vol mildheid, in een teder gebaar.
Overduidelijk hebt U dat getoond in Jezus uw mens-geworden Zoon.
Als geen ander gaf Hij
gestalte aan uw goedheid en uw liefde voor de mensen.

U bent de Hand op onze schouder,
de Stem die ons moed insprekt of tactvol corrigeert.
In alle mensen die om ons bekommerd zijn,
die ons vergeven en aanmoedigen,
mogen wij de warmte van uw hart vermoeden.
Als liefde ook ons hart beroert,
onthullen wij iets van uw gelaat.

Omdat wij dit mochten ontdekken
noemen wij uw naam
en danken U schroomvol met de woorden: Heilig, ...
In uw naam zijn wij hier samen.
Wij noemen U God en Vader.
Niemand heeft U ooit gezien,
maar elke dag opnieuw
is het duidelijk hoe U werkzaam aanwezig bent
daar waar mensen elkaar vinden en van elkaar houden,
waar mensen de handen in elkaar slaan
en kleine stappen zetten
om deze wereld om te bouwen tot uw wereld.

Wij zien U aan het werk, God,
in de ontluikende liefde tussen mensen,
in groeiende solidariteit,
in blijvende verbondenheid,
in de kleine en grote inzet voor vrede en gerechtigheid.

Wij zien U aan het werk in Jezus, uw Zoon:
de Woorden die Hij sprak,
waren uw Woorden en worden nu de onze.
Zijn keuze voor de kleine mensen was uw keuze
en wordt nu de onze.

In Hem hebt U uw droom in onze handen gelegd:
dat lammen niet lam blijven en doven niet doof.
Dat er voor elke mens leven mogelijk is, leven in
overvloed.

Hem willen wij hier noemen
als Inspiratie, als Wegwijzer voor ons leven,
als blijvende Oproep om te blijven doen
wat Hij heeft gedaan.

Die avond, vlak voor zijn dood vatte Hij zijn leven samen,
toonde Hij wie Hij was en wie Hij blijven wou voor ons.

INSTELLINGSVERHAAL

Dit is de kern van ons geloof:
Heer Jezus, wij verkondigen Uw dood
en wij belijden tot Gij wederkeert dat Gij verrezen zijt.
Daarom bidden wij U:
beziel ons met uw Geest.
Dat wij vanuit zijn inspiratie
weten wat groeikracht heeft.
Dat wij midden de ontmoediging de fantasie bewaren
en wegen blijven vinden naar de nieuwe toekomst
die U ons in handen hebt gegeven.
Dat onze hand niet slaat, dat onze mond niet verraadt,

dat wij geen mens verloochenen.

En dat wij niet vergeten hen die op ons blijven rekenen:
zij van wie wij houden en zij van wie wij nog niet genoeg houden.
Dat wij niet vergeten hen die naast ons staan,
ons voorgaan en bemoedigen,
en hen met wie wij samen op weg zijn naar menselijker samenleven.

Dat wij evenmin vergeten hen die van ons zijn heengegaan:
dat zij tot ons blijven spreken, ons verder oproepen en inspireren,
ook nu zij gestorven zijn.

Beziel ons met uw Geest,
dat wij elkaar bewaren
en voortstuwen in de richting van menswaardigheid.
Dat wij waakzaam zijn
om de tekens van hoop te zien
en dat wij zelf zo 'n teken mogen worden.

Daar Hem en met Hem en in Hem ...

Onze Vader

Jezus bad voortdurend:
in de avondstilte, in de tempel, in de woestijn,
op een berg, op het kruis...
Hij bad alleen of samen met zijn leerlingen.
Hij gaf ons een gebedsmodel.
Laten wij dan ook samen bidden tot zijn en onze Vader: **Onze Vader ...**

Eeuwige God,
U kent ons geloof en onze twijfels,
onze goede wil en ons menselijk falen.
Richt ons op, voorgoed, en keer ons tot leven.
Dan zullen wij hoopvol kunnen uitzien
naar de komst van Jezus Messias, uw Zoon. **Want van U is het Koninkrijk ...**

Vredeswens

God, ontferm U over onze wereld.
Toon ons uw weg, uw weg van vrede
die het conflict niet ontloopt,
maar het aanpakt,
geweldloos,
met de kracht van hoop, geloof en liefde.
De vrede van de Heer zij dan altijd met u.

Lam Gods

Communielied: Al wat er nodig is (ZJ 526)

<https://www.youtube.com/watch?v=9BHeTzeq3-Q>

Al wat er nodig is om te bestaan, vraag dat in Jezus' naam.

Brood om te eten en wijn van vreugd,
woord om te weten wat niemand heugt.

Al wat er nodig is om te bestaan, vraag dat in Jezus' naam.

Zaad om te sterven tot ons behoud,
dertig- en zestig en honderdvoud.

Al wat er nodig is om te bestaan, vraag dat in Jezus' naam.

Jezus die brood zijt van onze dis,
leven en dood zijt, gelijkenis.

Al wat er nodig is om te bestaan, vraag dat in Jezus' naam.

Slotgebed:

Blijf bij ons, Heer.
Iedere dag voelen we de behoefte
aan iemand die ons voorgaat en moed geeft.
Zo iemand bent U, Heer.
Daarom bidden wij: blijf bij ons,
vandaag, morgen en alle dagen. Amen.

Zegen en zending

Dessertje:

Heer, ik bid tot U blij en gelukkig, dankbaar om zoveel dat me gegeven is.
Als het leven me toelacht, als alles loopt zoals ik het verwacht,
dan zing ik mijn vreugde uit, en vind ik genade in uw warme aanwezigheid.

Heer, ik bid tot U in onmacht en verdriet, in pijn en boosheid.
Als alles me wordt ontnomen, als iedereen me in de steek laat
en ik geen uitweg zie, dan zoek ik uw luisterend oor,
en de troost van uw begripvolle aanwezigheid.

Heer, ik bid tot U bij twijfel en schuldgevoel.
Maar mijn woorden klinken hol en spreken mijn daden tegen.
Mijn verstand zegt me dat ik de juiste beslissing nam,
maar mijn hart breekt bij het zien van het leed
dat ik een ander heb aangedaan.
Dan zoek ik uw steun en de zachtheid
van uw barmhartige aanwezigheid.

Heer, vandaag bid tot U, zomaar,
niet omdat ik blij of dankbaar ben,
niet omdat ik boos ben of verdrietig,
niet uit twijfel of onmacht of schuldgevoel.
Nee, vandaag bid ik tot U omdat ik weet
en vertrouw dat U er bent voor mij,
dat U naar me luistert en mij – elke dag opnieuw -
kracht geeft door uw stille aanwezigheid.

(Anne Leblicq)

